

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Vaccinaties voor *kinderen* van *4 jaar*

Rijksvaccinatieprogramma

Rond de vierde verjaardag krijgt je kind zijn of haar vijfde inenting tegen difterie, kinkhoest, tetanus en polio (DKTP). Het Rijksvaccinatieprogramma zorgt met deze inenting voor een goede en langdurende bescherming tegen deze infectieziekten. Ouders krijgen een oproep thuis gestuurd voor een bezoek aan de jeugdzondheidszorg.

Waarom is vaccineren belangrijk?

Met een vaccinatie bouwt het lichaam afweer op tegen ziekmakende virussen en bacteriën. Je kind is dan beschermd tegen het krijgen van ernstige ziekten en complicaties. Als veel kinderen zijn ingeënt, krijgen infectieziekten minder kans zich te verspreiden.

In Nederland is bijna 95% van alle kinderen gevaccineerd. Daardoor komen sommige gevaarlijke infectieziekten hier bijna niet meer voor. Het zorgt er ook voor dat kinderen die niet ingeënt zijn minder risico lopen de infectieziekte te krijgen.

Zijn vaccinaties veilig?

Het is begrijpelijk dat je je als ouder afvraagt of het vaccin veilig is voor je kind. Voordat een vaccin mag worden gebruikt is het uitgebreid getest, net als bij medicijnen. Alleen als duidelijk is dat een vaccin werkt en veilig is, mag het aan kinderen gegeven worden.

Ook tijdens het gebruik wordt de veiligheid van vaccins in de gaten gehouden, niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld.

Is deze prik wel nodig?

Je kind heeft al vier DKTP-vaccinaties gehad. In de loop van de tijd neemt de bescherming tegen de ziekten iets af. Daarom is deze herhalingsvaccinatie nodig.

Tegen welke ziekten beschermt de vaccinatie?

De DKTP-vaccinatie beschermt je kind tegen difterie, kinkhoest, tetanus en polio.

Difterie

Difterie is een ernstige keelontsteking. Als er niet tegen wordt gevaccineerd, komt de ziekte weer terug. Kinderen die difterie hebben, kunnen stikken. Difterie komt in Nederland vrijwel niet meer voor.

Kinkhoest

Kinkhoest veroorzaakt heftige hoestbuien die maanden kunnen duren. De hoestbuien kunnen tot uitputting en hersenschade leiden. Je kunt er zelfs aan overlijden. De ziekte verloopt bij gevaccineerde kinderen minder ernstig. Vaccinatie tegen kinkhoest beschermt goed, maar niet volledig en ook niet levenslang. Daardoor komt kinkhoest nog steeds voor in Nederland.

Tetanus

Tetanus leidt tot verkramping van de spieren. Zonder behandeling is tetanus dodelijk. Tetanus is niet besmettelijk. Een kind kan tetanus krijgen als het wordt gebeten door een (huis)dier of als er straatvuil in een wond komt.

Polio

Kinderverlamming of polio leidt tot blijvende verlammingen van benen, armen en/of ademhalingspiëren.

Vaccin en bijsluitër

Wil je weten wat er in het DKTP-vaccin zit? Op de website van het Rijksvaccinatieprogramma vind je alle bestanddelen en bijsluiters van de verschillende vaccinaties. Kijk voor meer informatie op rijksvaccinatieprogramma.nl/bijsluiters

Mijn kind is bang voor de prik

Sommige kinderen van 4 jaar vinden prikken eng en vervelend. Daar kunnen wij niets aan veranderen. De jeugdarts of -verpleegkundige heeft tips om je kind te laten ontspannen. Het prikmoment zelf duurt maar kort.

Bijwerkingen van vaccinaties

Je kind kan na de DKTP-prik last krijgen van de prik, maar dat hoeft niet. Dit noemen we bijwerkingen. Deze bijwerkingen zijn doorgaans mild en gaan vanzelf over.

De meeste bijwerkingen beginnen op de dag dat de inenting is gegeven. De plek waar de prik is gegeven, kan wat rood of dikker worden. Ook kan je kind hangerig zijn, of last hebben van lichte koorts.

Tips bij bijwerkingen

- Bij koorts is voldoende drinken heel belangrijk
- Als een kind pijn of koorts heeft, kan paracetamol helpen. Kijk op de bijsluiter hoeveel je kind mag hebben
- Het is beter de arm of het been waarin gevaccineerd is, niet te veel aan te raken. Dat kan gevoelig zijn

Als je je zorgen maakt omdat je kind heel erg ziek is of na enkele dagen nog hangerig of koortsig blijft, is het verstandig de huisarts te bellen en te overleggen.

Bijwerkingen melden

Heeft je kind last van een bijwerking? Je kunt dit melden bij de arts of verpleegkundige die de prik heeft gegeven. Zij zullen de bijwerking melden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Je kunt de bijwerking ook zelf doorgeven aan Lareb (www.lareb.nl). Zij onderzoeken alle bijwerkingen.

Mijn kind is ziek. Kan het gevaccineerd worden?

Heb je een uitnodiging gekregen, maar is je kind ziek? Overleg dan met de jeugdarts of -verpleegkundige. Soms is het verstandig de vaccinatie even uit te stellen.

Gegevens over de vaccinatie

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, het RIVM, informeert ouders over de vaccinaties. Als je kind straks negen is, ontvang je opnieuw een uitnodiging voor een volgende vaccinatie. Meisjes krijgen in het jaar dat ze 13 worden ook een uitnodiging voor de vaccinaties tegen baarmoederhalskanker. Alle vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma zijn gratis en vrijwillig.

De vaccinaties worden op drie plaatsen vastgelegd: in het dossier van de jeugdgezondheidszorg, op het vaccinatiebewijs van het kind en landelijk bij het RIVM. Het RIVM gebruikt de gegevens om de kwaliteit van het programma continu te meten, om herinneringen te kunnen sturen, om kopieën van het vaccinatiebewijs te kunnen verstrekken en om vast te stellen welk percentage van de kinderen in Nederland ingeënt is. Als een infectieziekte uitbreekt, is het namelijk heel belangrijk om te weten hoeveel kinderen beschermd zijn, zodat bekend is of er kans op verspreiding is en of speciale overheidsmaatregelen nodig zijn.

Welke vaccinaties krijgt mijn kind?

Inenting 1

Inenting 2

6-9 weken

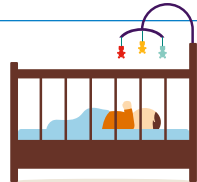
DKTP-Hib-HepB

Pneu

3 maanden

DKTP-Hib-HepB

4 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

11 maanden

DKTP-Hib-HepB

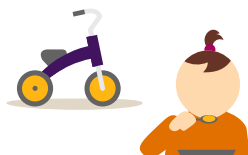
Pneu

14 maanden

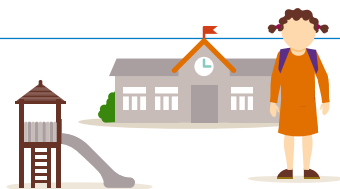
BMR

MenACWY

4 jaar

DKTP

9 jaar

DTP

BMR

12/13 jaar* (2e inenting half jaar later)

HPV

HPV

* Alleen voor meisjes

Betekenis afkortingen

D Difterie
K Kinkhoest
T Tetanus
P Polio
Hib Haemophilus influenzae type b
HepB Hepatitis B

Pneu Pneumokokken
B Bof
M Mazelen
R Rodehond
MenACWY Meningokokken ACWY
HPV Humaan Papillomavirus

Meer weten?

Op de website van het Rijksvaccinatieprogramma vind je informatie over de verschillende infectieziekten, vaccinaties en bijwerkingen. Ook kun je lezen hoe onderzoek naar bijwerkingen plaatsvindt en hoe een bezoek aan de jeugdgezondheidszorg gaat.

Website: rijksvaccinatieprogramma.nl

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juni 2018

De zorg voor morgen begint vandaag